

Prima instanță: Judecătoria Soroca, sediul Florești (M. Nicorici)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (A. Garbuz, A. Ciobanu, I. Grosu)

ÎNCHEIERE

13 mai 2020

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Veaceslav Tocan,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Veaceslav Tocan
împotriva Agenției Servicii Publice privind recunoașterea dreptului de proprietate,
împotriva deciziei din 22 august 2019 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a ț ă :

La 22 august 2018 Veaceslav Tocan a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Agenției Servicii Publice privind recunoașterea dreptului de proprietate.

În motivarea cererii reclamantul a indicat că în temeiul hotărârii Judecătoriei
Economice din 17 martie 2003, a fost intentată procedura de insolvență a SRL
„Ghindești-AF” din s. Ghindești, r-nul Florești, fiind desemnat în calitate de
administrator ÎI „Romeo Strîmbanu”, care în scopul stingerii datoriilor a dispus
vânzarea la licitație a bunurilor acestei întreprinderi, unul dintre bunuri constituind
lotul (setul) AN-002, ce cuprindea bunurile imobile, având un preț stabilit spre
vânzare la licitație de 20 000 de lei conform raportului de evaluare, comisia stabilind
prețul de vânzare la licitație de 17 000 de lei.

A indicat că, la 30 aprilie 2004 a procurat bunurile în cauză cu prețul de 17 850
de lei, achitând inițial acotul în mărime de 1700 de lei, iar ulterior restul sumei de 16
150 de lei. Ca rezultat al procurării acestor bunuri a achitat în decurs de 10 zile suma
de 16 150 de lei, ceea ce se confirmă prin chitanța nr. 7 din 06 mai 2004, urmând a se
încheia contractul de vânzare-cumpărare, care însă nu s-a încheiat deoarece când se
adresa la comisia de licitație i se spunea că urma să-l încheie cu directorul
întreprinderii sau cu administratorul procedurii de insolvență, și invers, fiind
astfel trecut de pe zi pe zi până la momentul când a fost lăsat uitării acest fapt, deși a
trecut în gestiunea sa bunurile adjudecate la licitație și le folosește până la etapa
actuală.

A susținut că la moment a apărut necesitatea contractării unui credit cu
posibilitatea gajării bunurilor adjudecate și s-a ciocnit cu faptul că deși bunurile sunt
procurate de el, le gestionează după bunul său plac, nici un terț nu are pretenții, însă
nu sunt înregistrate după el. A apelat la Serviciul Cadastral Teritorial Florești a IP
Agenția Servicii Publice, Departamentul Cadastru cu cerere în vederea înregistrării

dreptului de proprietate, la care a primit refuzul sub nr.4 din 31 iulie 2018, motivat prin faptul că nu a prezentat un contract de vânzare-cumpărare ce urma să fie încheiat în decurs de 10 zile de la data aprobării procesului verbal de licitație, din care motiv i-au respins solicitarea.

Ținând cont că a depus cerere, a participat la licitație, a achitat pe deplin prețul și în adresa sa au fost remise bunurile, a îndeplinit obligațiunile, fiindu-i astfel garantat dreptul de proprietate.

A solicitat reclamantul recunoașterea dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile cu numerele cadastrale xxx construcție de bază, cu suprafața de 121,9 m.p; xxx garaj cu suprafața de 49,8 m.p; xxx construcție de bază cu suprafața de 121,3 m.p., amplasate în s.Ghindești, r-nul Florești, procurate de către el în temeiul procesul verbal nr. 01 cu privire la rezultatele vânzării la licitație cu strigare din 30 aprilie 2004 prin care a fost vândut de către Comisia de licitație setul AN-002 și procurat de către Veaceslav Tocan cu prețul de 17 850 de lei, cu înregistrarea dreptului de proprietate după el, în registrul bunurilor imobile.

Prin hotărârea din 08 decembrie 2018 a Judecătorei Soroca, sediul Florești s-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de Veaceslav Tocan către Agenția Servicii Publice privind recunoașterea dreptului de proprietate.

S-a recunoscut dreptul de proprietate asupra bunurilor imobile:

- construcție de bază cu număr cadastral xxx, cu suprafața de 121,9 m²;
- garaj cu număr cadastral xxx, cu suprafața de 49,8 m²;
- construcție de bază cu număr cadastral xxx, cu suprafața de 121,3 m², amplasate în s. Ghindești, r-nul Florești, procurate de către Veaceslav Tocan, la licitația cu strigare din 30 aprilie 2004, bunuri vândute de către Comisia de licitație setul AN-002 în procesul de insolabilitate a SRL „Ghindești-AF”.

Prin decizia din 22 august 2019 a Curții de Apel Bălți s-a admis apelul declarat de IP „Agenția Servicii Publice”.

S-a casat hotărârea din 08 decembrie 2018 a Judecătorei Soroca, sediul Florești și s-a emis o hotărâre nouă prin care s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Veaceslav Tocan împotriva Agenției Servicii Publice cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că la emiterea hotărârii instanța nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, iar normele de drept material și procedural au fost aplicate eronat, ceea ce potrivit prevederilor art. 386 alin. (1) lit. a), d) Cod de procedură civilă, este temei de casare a hotărârii.

A stabilit că potrivit materialelor cauzei, reclamantul Veaceslav Tocan solicită recunoașterea dreptului de proprietate asupra bunurilor ce au fost procurate la licitația cu strigare din 30 aprilie 2004, bunuri vândute de către Comisia de licitație setul AN-002 în procesul de insolabilitate a SRL „Ghindești-AF”.

Astfel, vânzător al bunurilor se prezumă SRL „Ghindești-AF” care la acel moment se afla în insolabilitate, respectiv la momentul intentării procesului, Agenția Servicii Publice nu poate fi prezumată ca subiect al raportului material litigios or, nu s-au contestat acțiunile sau inacțiunile ei. Reieșind din normele legale, raportate la materialele cauzei, Colegiul civil a constatat că acțiunea urmează a fi respinsă ca înaintată față de un pârât necorespunzător.

La 27 noiembrie 2019 Veaceslav Tocan a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a indicat că, instanța de apel nu a elucidat toate circumstanțele cauzei și nu a aplicat normele de drept ce guvernează cauza dată.

A specificat că instanța de apel nu a dat nici o apreciere faptului că la data de 30 aprilie 2004, dânsul a procurat bunurile în cauză cu prețul de 17 850 de lei, achitând inițial acontul în mărime de 1700 de lei, iar ulterior restul sumei de 16 150 de lei. Astfel a realizat pe deplin condițiile unei tranzacții de vânzare-cumpărare a bunurilor și a achitat în decurs de 10 zile suma de 16 150 de lei, fapt confirmat prin chitanța nr. 7 din 06 mai 2004, urmând a se încheia contractul de vânzare-cumpărare, care însă nu s-a perfectat doar în formă scrisă deoarece i se spunea că urma să-l încheie cu directorul întreprinderii, ba cu administratorul procedurii de insolvență.

A susținut că instanța de apel nu a ținut cont că cererea de chemare în judecată a fost depusă prin prisma prevederilor art. 208, 210 Cod civil.

A indicat că calitatea Agenției Servicii Publice de pârât nu-i creează niște premise nefaste ultimii, acesteia revenindu-i doar rolul de înregistrare a unui sau altui bun în temeiul actelor justificative, inclusiv hotărârea judecătorească de recunoaștere a dreptului de proprietate.

A menționat că vânzarea la licitație are specificul său, care face excepție de la regula neconfirmării tranzacției prin proba cu martori, care de altfel este admisă, or art. 813 Cod civil atestă că în cazul vânzării la licitație se admite proba cu martori, la caz fiind un înscris și anume procesul-verbal cu privire la rezultate vânzării la licitație cu nr. 01, care face proba vânzării, iar chitanțele de plată a acontului și a sumei suplimentare atestă și executarea de către o parte și anume de către el a tuturor clauzelor contractului de vânzare-cumpărare, mai ales că și din partea comisiei de licitație au fost executate majoritatea obligațiilor cu excepția întocmirii în comun a însuși formei scrise a contractului de vânzare-cumpărare, cerință care la moment este imposibil de executat, întrucât întreprinderea SRL „Ghindești-AF” din 20 februarie 2006 a fost radiată din Registrul de stat al persoanelor juridice și orice activitate, acțiuni pe seama sau în interesul ei este imposibil de executat, decât pe cale judecătorească în vederea confirmării tranzacției de vânzare-cumpărare.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă faptul că decizia din 22 august 2019 a Curții de Apel Bălți a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces la 24 septembrie 2019 (f.d. 112) și recepționată de către părți la 27 septembrie 2019 (f.d. 113, 114).

Prin urmare, recursul declarat de către Veaceslav Tocan la 27 noiembrie 2019 se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Cod de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face

un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

La 14 ianuarie 2020 de către IP „Agenția Servicii Publice” a fost depusă referință prin care a solicitat declararea recursului ca fiind inadmisibil.

Examinând admisibilitatea recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Veaceslav Tocan, este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Veaceslav Tocan, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor imputate instanțelor inferioare, o minimă argumentare a criticii în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Distinct de cele relatate, se reiterează că conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, recursurile trebuie să fie efective, adică să dispună de puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell c. Irlandei, decizia cu privire la admisibilitate din 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocat în prezenta cauză sunt similare celor indicate în procesul judecării asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat deja în modul corespunzător.

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Veaceslav Tocan.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Veaceslav Tocan.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh